

На шляху до врожаю-2013 держава на боці аграріїв

Наближення весни - початок непростого періоду для вітчизняних сільгоспвиробників. Недарма вихід у поле у цей час називають весняною «битвою за врожай». А цьогоріч польові роботи розпочалися майже на місяць раніше, ніж минулого року. Традиційно першими до посівної приступили сільгоспвиробники південних регіонів. Для Уряду ж весняно-польові роботи розпочалися ще раніше, на початку року, адже виробників потрібно підтримати коштами, насіннєвим матеріалом, технікою та мінеральними добривами. Вже зараз у Мінагрополітики є чітке розуміння основних проблем, а головне – є бачення щодо їх розв'язання.

Не можу не відзначити, що останні два роки були рекордно врожайними. Під час жнив-2012 я побував у всіх регіонах, і на полях кожної з областей чув від фермерів та сільгоспвиробників приблизно одне й те ж саме: «Врожай зернових у нас високий, але ми можемо зібрати ще більше, лише забезпечте державне фінансування та підтримайте нас новітніми технологіями і засобами». Для фахівців міністерства та для мене особисто це стало одним із головних завдань.

У правильності такої позиції переконався на нещодавніх зборах Національної академії аграрних наук. Вислухавши думки багатьох поважних вче-

них, я дійшов висновку: аграрна наука повинна, а найголовніше, може значно ефективніше працювати задля збільшення виробництва сільгосппродукції. Проте, це неможливо без розуміння перспектив самої аграрної науки. Саме тому я дав доручення президії НААН розробити Стратегію наукового забезпечення трансферу інновацій. У той час, коли Уряд узяв курс на активізацію розвитку економіки, на основі переважно впровадження сучасної інноваційної політики, осторонь не повинні стояти ані сільгоспвиробники, ані науковці. Адже Мінагрополітики є і буде виконавцем значної кількості завдань Державної програми

активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки.

Де аграріям взяти кошти?

2013 року на посівну аграрії планують витратити близько 38,6 мільярда гривень, що на 1,3 мільярда більше, ніж минулого.

Куди ці кошти будуть спрямовані? Насамперед, це основні ресурси. Так, на матеріально-технічне оснащення буде витрачено понад 28,5 мільярда гривень, що на 500 мільйонів більше, ніж у 2012 році. Знайти джерело фінансових надходжень для весняно-польових робіт вдалося завдяки забезпеченню стабільного експорту зерна та іншої продукції.

Залучити ж кошти, яких нара-

Журнал включено до Переліку фахових видань ВАКУ за сільськогосподарськими та ветеринарними науками

зі не вистачає, а це близько 8 мільярдів гривень, сільгоспвиробники зможуть, співпрацюючи з двома державними установами – Аграрним фондом і Державною продовольчо-зерновою корпорацією. Так, Державна продовольчо-зернова корпорація запланувала провести форвардні закупівлі 2 мільйонів тонн зерна, що дасть змогу «влити» в агросектор близько 3 мільярдів гривень. Крім того, за рахунок продовження форвардних закупівель зерна, які Аграрний фонд здійснює ще з осені минулого року, виробники одержать 291,6 мільйона гривень.

Ще близько 7,7 мільярда гривень плануємо залучити через банківські кредити. - Проте це не дорога з одностороннім рухом. Комерційні банки мають зрозуміти, що їм вигідно вже зараз знизити процентні ставки за кредитами для аграріїв. Завдяки такому кроку наступного року вони матимуть надійних партнерів серед сільгосппідприємств, яким кредитні кошти допоможуть збільшити виробництво.

На даний час понад сто банків України кредитують підприємства агропромислового комплексу, переважно на короткострокову перспективу на різних умовах та під різні відсотки. Проте вартість кредитів ще залишається доволі високою. Так, процентні ставки, під які залучалися кредити у 2012 році, в середньому в Україні становили 22-24% річних. При цьому вартість кредитів іноземних банків виявилася всього на 2 процентних пункти нижчою, ніж вітчизняних.

Тому, орієнтуючись на міжнародний досвід, Державний земельний банк вже цього року планує надавати кредити вітчизняним сільгоспвиробникам під 10-12% річних та виконувати функцію спеціалізованої установи з іпотечного кредитування. На тимчасовий рахунок у

Національному банку України вже переказано бюджетні кошти в обсязі 120 мільйонів гривень.

Весняно-польова географія

Наразі у більшості регіонів вже складені робочі плани проведення посівної. На Всеукраїнській селекторній нараді та колегії Мінагрополітики ми затвердили графіки проведення весняно-польових робіт. На часі – розгляд

цих питань на Всеукраїнських зональних нарадах.

Така посилена увага до цього напрямку дає змогу оперативно підбити проміжні підсумки підготовки до посівної. Наприкінці минулого тижня посівну кампанію розпочали аграрії Миколаївської та Херсонської областей. Там вже засіяно близько 4 тисяч гектарів. А, зокрема, в АР Крим вже посіяно близько 30 тисяч гектарів. Розпочати сівбу раніше та в оптимальні агротехнологічні терміни дала змогу тепла та волога погода.

Що ж до сільгоспвиробників інших областей, то вони поки що готуються до робіт у полі: завершують підготовку насіння, закупівлю добрив та пально-мастильних матеріалів. Вже підготовлено 726,2 тисячі тонн насіння ярих зернових та зернобобових культур (без кукурудзи), або 102% до потреби. А ряд областей (Чернігівська, Житомирська, Хмельницька,

Вінницька, Львівська) забезпечені якісним насінням навіть більше ніж на 120%.

Черкаські аграрії вже повністю забезпечені кондиційним насінням ярих зернових, майже на 80% - міндобривами та паливом. На Полтавщині підготовлено 95-97% машинно-тракторного парку. А в Рівненській області посівні площі становлять майже 530 тисяч гектарів, що на тисячу більше, ніж торік. Зокрема, 50

відсотків ріллі планують засіяти зерном. На решті земель вирощуватимуть кормові й технічні культури, а також картоплю та інші овочі. На Кіровоградщині ж активно підживлюють ранні зернові та ріпак, а масштабну роботу в полі розпочнуть у першій декаді березня. На Миколаївщині до посівної залучені аграрії вже всіх районів. Тож можна запевняти, що у цьому році весняно-польові роботи розпочнуться в усіх областях вчасно.

Що ж стосується використання коштів, то найбільше аграрії витратять на мінеральні добрива – близько 8,3 мільярда гривень. Проте, незважаючи на такі значні суми, обійтися без мінеральних добрив неможливо, оскільки їх внесення в ґрунт є необхідною технологічною складовою посівної. Так, у цьому році у ряді областей планують збільшити внесення мінеральних добрив майже вдвічі, що сприятиме підвищенню врожайності.

■ НТП: ПРОБЛЕМИ ПОШУКИ ЗДОБУТКИ
■ НТП: ПРОБЛЕМИ ПОШУКИ ЗДОБУТКИ
■ НТП: ПРОБЛЕМИ ПОШУКИ ЗДОБУТКИ

Нині аграрії вперше за останні роки на початок посівної забезпечені мінеральними добривами на 90%. Зокрема, наразі аграрії накопичили 859 тисяч тонн необхідних міндобрив, що на 23% більше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Наближення весняно-польових робіт спричинило подорожчання добрив приблизно на 4% з початку року. Проте попит на підживлення не єдиний чинник зростання ціни. До цього призвело також подорожчання газу для виробництва мінеральних добрив. Так, спочатку лютого вартість тонни добрив була 3351 грн, що на 4% більше, ніж у середині січня. Оскільки подорожчання міндобрив відбувається щороку перед посівною, Мінагрополітики заздалегідь рекомендувало сільгоспвиробникам закуповувати добрива ще з осені минулого року, коли на їх ціну не впливала сезонність.

Завдяки сприятливим погодним умовам сільгоспвиробники окремих регіонів уже піджили 983,7 тисячі га озимих культур, або 12% до прогнозу, в тому числі: в Криму - 154,0 тисячі га (36%), Запорізькій області - 141,1 тисячі га (23%), Миколаївській - 127,5 тисячі га (20%), Одеській - 117,2 тисячі га (15%), Херсонській - 112,6 тисячі га (21%), Дніпропетровській - 85,5 тисячі га (14%).

В цілому за останні роки поступово зростає кількість мінеральних добрив, що вносять сільгоспвиробники. Так, у 2010 році в середньому по Україні було додано 54 кг діючої речовини на гектар, в 2011 –

68 кг, в 2012 – 80 кг. За попередніми оцінками регіонів, у 2013 році планується внести понад 90 кг діючих речовин на гектар. Так, найбільше планують використати добрив на один гектар аграрії Тернопільщини – 76 кілограмів, Івано-Франківщини – 74 та Житомирщини – 62 кілограма.

Продовольча безпека і стабільний експорт

Із самого початку мого перебування на посаді міністра аграрної політики та продовольства України, першочерговими своїми завданнями я вважаю підтримку виробників і забезпечення продуктами для зміцнення продовольчої безпеки. Зараз в Україні сформовані достатні запаси зернових. Враховуючи минулорічний урожай у 46,2 мільйона тонн та перехідні запаси на рівні 11,6 мільйона тонн, загальна пропозиція зернових у поточному маркетинговому році становить понад 58 мільйонів тонн.

За три останні роки середньорічне виробництво зерна сягало понад 47 мільйонів тонн, що на 4,3 мільйона тонн більше, ніж у 2007-2009 роках. Це дало змогу не лише істотно наповнити державну комору, а й наростити експортний потенціал.

Водночас, ми виконуємо наше основне завдання – забезпечення продовольчої безпеки держави. Аграрний фонд шляхом введення державних форвардних закупівель сільгосппродукції, здійснення товарних інтервенцій мінімізує цінові коливання на ринку, здійснює переробку

зерна та реалізує борошно для виробництва хліба і хлібобулочних виробів соціальних сортів. Нині в Аграрному фонді накопичено 1,8 мільйона тонн пшениці, 147 тисяч тонн борошна, 33 тисяч тонн кукурудзи, 12 тисяч тонн гречки, 258 тисяч тонн цукру, 20 тисяч тонн борошна, а також молоко сухе та вершкове масло.

У 2012 році продаж продукції агропромислового комплексу за кордон зріс на 38,4% проти 2011 року і становив 18,2 мільярда доларів. Найбільший експорт зернових Україна здійснює до Євросоюзу. 2012 року туди поставлено 7,7 мільйона тонн зерна на суму 1,9 мільярда доларів. Також лідерами за обсягами імпорту українського зерна залишаються Єгипет і Саудівська Аравія, які закупили відповідно 5,5 та 1,9 мільйона тонн.

Припускаю, що для частини читачів це просто цифра. А для аграріїв – це додаткові можливості збільшити обсяги виробництва, виконати кредитні зобов'язання, закупити необхідну техніку.

До того ж, варто наголосити, що 80% харчової продукції, яку споживають українці, вироблено в Україні. І на цьому можливості не вичерпуються, оскільки агросектор один із найпотужніших у вітчизняній економіці. Адже за наведеними показниками – копівка праця мільйонів людей, і наше завдання – підтримати їх.

***Микола ПРИСЯЖНЮК,**
міністр аграрної політики та
продовольства України*

